

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Provinciaal Waterplan en waterbeheerplannen Limburg 2010-2015

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

27 maart 2009 / rapportnummer 2202-20

1. INLEIDING EN LEESWIJZER

In 2009 worden alle waterplannen van het rijk, provincies, waterschappen en gemeenten (gedeeltelijk) herzien. De waterplannen geven onder andere invulling aan het waterbeleid op Europees en rijksniveau, zoals de Kaderrichtlijn Water (KRW) en het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). De waterbeheerders in Limburg¹ hebben ervoor gekozen om voor de vernieuwing van deze plannen een gezamenlijke m.e.r.-procedure te volgen. Daarmee wordt beoogd het planproces efficiënt te laten verlopen en de onderlinge samenhang tussen de plannen inzichtelijk te maken en te versterken.² Doordat er meerdere m.e.r.-procedures voor waterplannen gelijktijdig lopen adviseert de Commissie gelijktijdig in zes m.e.r.-procedures.³ De onderlinge vergelijking van de verschillende Milieueffectrapporten is voor de Commissie aanleiding om een aantal generieke conclusies en aanbevelingen in het advies op te nemen. Deze aanbevelingen hebben betrekking op de komende generatie waterplannen in het algemeen.

Leeswijzer

- In *hoofdstuk 2* is het oordeel over het MER voor de waterplannen van Limburg kort samengevat. De Commissie beperkt zich daarbij grotendeels tot toetsing aan de wettelijke vereisten.
- In *hoofdstuk 3* geeft de Commissie een toelichting op het oordeel over het MER en doet zij aanbevelingen voor het vervolg, specifiek gericht op de waterplannen van Limburg.
- *Hoofdstuk 4* bevat de bovengenoemde algemene beschouwing en aanbevelingen voor de toekomstige generatie waterplannen.

2. OORDEEL OVER HET MER

De Commissie is van mening dat de **essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig** is. Het MER is toegankelijk geschreven en overzichtelijk en voorzien van een heldere en bondige samenvatting.

In het MER wordt uitgegaan van een “voorkeursalternatief”, dat bestaat uit een integraal pakket van maatregelen. De keuzes voor deze maatregelen zijn reeds gemaakt in (integrale) gebiedsprocessen (zie hoofdstuk 4 van dit advies). Om deze reden zijn in het MER geen andere alternatieven uitgewerkt. Het MER geeft inzicht in de kaders voor het gebiedsproces en de gehanteerde werkwijze, maar niet in de afwegingen die in het gebiedsproces zijn gemaakt en de rol die het milieubelang daarbij heeft gespeeld. Overigens merkt de

---

¹ De provincie Limburg gaat het Provinciaal Waterplan vernieuwen. De Limburgse waterschappen Roer en Overmaas en Peel en Maasvallei gaan hun waterbeheerplannen actualiseren.

² Zie bijlage 1 voor een overzicht van procedurele gegevens, betrokken documenten en de samenstelling van de Commissie. In bijlage 2 is een overzicht van ontvangen zienswijzen en adviezen opgenomen.

³ Het gaat om plan-m.e.r.-procedures ten behoeve van de volgende waterplannen:

- Waterhuishoudingsplan en waterbeheerplan Fryslân
- Provinciaal Waterplan en drie waterbeheerplannen Noord-Brabant
- Waterbeheerplan Waterschap Veluwe
- Provinciaal Waterplan en vier waterbeheerplannen Zuid-Holland
- Provinciaal Waterplan Gelderland
- Provinciaal Waterplan en twee waterbeheerplannen Limburg

Commissie op dat de gebiedsprocessen voor een belangrijk deel juist georiënteerd waren op het oplossen of voorkómen van milieuproblemen.

De effecten van het voorkeursalternatief zijn in het MER beschreven in termen van kansen en risico's op een hoog abstractieniveau. Met deze werkwijze ontstaat volgens de Commissie voor het provinciaal waterplan in het algemeen goed inzicht in de mogelijke consequenties van gemaakte beleidskeuzes. Een gebiedsgerichte uitwerking van milieugevolgen ontbreekt echter. Voor keuzes op het niveau van de waterbeheerplannen biedt het MER weinig concrete informatie. De werkelijke effecten van de in de plannen beschreven maatregelen zijn afhankelijk van de nadere uitwerking.

3. TOELICHTING OP HET OORDEEL EN AANBEVELINGEN VOOR HET VERVOLG

3.1 Gevolgen voor natuur

De gevolgen voor natuur worden beschreven in tabel 5.2 en § 5.2.4. Specifiek voor Natura 2000-gebieden is in § 5.5 en bijlage 5 een zogenoemde voortoets opgenomen om te beoordelen of significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden als gevolg van de waterplannen kunnen worden uitgesloten. De Commissie merkt op dat tabel 5.2, § 5.2.4, § 5.5 en bijlage 5 niet overal consistent zijn.⁴ Geconcludeerd wordt dat de plannen vooral positieve gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden, maar dat significante gevolgen niet op voorhand uitgesloten kunnen worden. Het MER stelt dat bij de verdere uitwerking van maatregelen (grotendeels in GGOR-plannen) rekening kan worden gehouden met de risico's voor Natura 2000-gebieden en dat een groot deel van de mogelijke knelpunten via mitigerende maatregelen kan worden weggenomen.

De Commissie constateert dat het MER strikt genomen een passende beoordeling had moeten bevatten, omdat significante gevolgen als gevolg van de waterplannen niet uitgesloten kunnen worden.⁵ Op basis van de informatie in het MER en het Provinciaal Waterplan acht de Commissie het echter aannemelijk dat de nadere uitwerking van maatregelen voldoende ruimte biedt om significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden te voorkomen.

■ De Commissie adviseert om bij de gebiedsuitwerking van de waterbeheerplannen extra aandacht te besteden aan de gevolgen voor Natura 2000-gebieden.

---

⁴ Tabel 5.2 suggereert dat de waterplannen geen risico's voor natuur vormen. In § 5.2.4 worden echter wel risico's genoemd (vasthouden en bergen van water en herinrichting van beken). De conclusie van de voortoets is dat er (tijdelijke) risico's voor Natura 2000-gebieden blijven bestaan bij de aanpak van verdroging.

⁵ De Commissie wijst in dit kader op de handreiking bij artikel 6 van de Habitatrichtlijn, waarin staat: "Ook van sectorale plannen kan worden gesteld dat zij vallen binnen de werkingssfeer van artikel 6, lid 3, en wel om dezelfde reden: zij kunnen significante effecten hebben op een „Natura 2000“-gebied. Voorbeelden zijn plannen voor vervoersnetwerken, plannen voor het beheer van afvalstoffen en plannen inzake waterbeheer."

3.2 Beoordeling doelbereik en effecten

Het provinciaal waterplan bevat vijf algemene strategische doelen. Het abstractieniveau is echter zodanig dat in het MER bij de beschrijving van de effecten van het waterbeleid vrijwel geen gebiedsgerichte informatie gepresenteerd wordt. Ook al omdat maatregelen niet worden afgezet tegen een referentiesituatie biedt het MER nauwelijks inzicht in de mate waarin de waterplannen een bijdrage leveren aan het behalen van doelstellingen, behalve het voldoen aan normen. In een apart document is wel getoetst aan de KRW-doelstellingen. In een aantal bijlagen van het waterhuishoudingsplan wordt inzicht gegeven in de status, toestand en waterkwaliteitsdoelen (Goed Ecologisch Potentieel) van de KRW-waterlichamen in Limburg. Daarbij plaatst de Commissie de volgende kanttekeningen:

- In de betreffende bijlagen wordt de verwachting uitgesproken dat in veel gevallen in 2015 niet aan de waterkwaliteitsdoelen voldaan zal worden. Er wordt geen indicatie gegeven van de verbetering van de waterkwaliteit ten gevolge van maatregelen in de waterplannen en de resterende opgaven voor de komende planperiodes.
  - De onderbouwing van de fasering van maatregelen is in veel gevallen erg algemeen.
- De Commissie adviseert om in het vervolgproces (de definitieve waterplannen), rekening houdend met de eisen van de KRW, specifiek in te gaan op het doelbereik van maatregelen en de eventuele fasering van maatregelen nader te motiveren.⁶

Samenhang binnen stroomgebieden

In het MER is aangegeven dat het behalen van de waterkwaliteitsdoelstellingen mede afhankelijk is van generieke maatregelen en/of maatregelen in buurprovincies/buurlanden. Hoewel op een aantal punten wordt ingegaan op interacties tussen maatregelen, ontbreekt in het MER een beschouwing over interacties tussen bovenstroomse en benedenstroomse watersystemen (vooral grensoverschrijdende systemen zoals de Maas en kleinere beken die vanuit België en Duitsland Limburg binnenstromen, dan wel van Zuid-Limburg via Duitsland naar Midden Limburg).

- De Commissie adviseert om in het vervolg (in de definitieve waterplannen en/of gebiedsuitwerkingen van de waterbeheerplannen), in onderlinge samenwerking tussen de verschillende waterbeheerders, specifiek aandacht te besteden aan de samenhang tussen maatregelpakketten binnen stroomgebieden.

Relatie met de ondergrond

In het plan-MER wordt nauwelijks een relatie gelegd tussen het waterbeheer en het ruimtegebruik van de ondergrond (bijvoorbeeld mogelijkheden voor Koude Warmte Opslag). Aangezien het grondwater onderdeel uitmaakt van het integrale watersysteem is afstemming tussen het waterbeheer en het gebruik van de ondergrond van belang.

- De Commissie adviseert de (keuzes in de) definitieve waterplannen zoveel mogelijk af te stemmen met keuzes ten aanzien van de ondergrond.

---

⁶ In andere dossiers (Luchtkwaliteitsrichtlijn, Habitatrichtlijn) is gebleken dat met name motiveringseisen en onderzoeksverplichtingen de rechter aanleiding geven tot vernietiging van besluiten en niet zozeer de inhoud van het besluit zelf.

4. ALGEMENE BESCHOUWING M.E.R. VOOR TOEKOMSTIGE WATERPLANNEN

4.1 Waterplannen en het omgevingsbeleid

Het waterbeleid bevindt zich in een overgangsfase van sectorale plannen naar water als integraal onderdeel van omgevingsplannen. Met de inwerkingtreding van de (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de Waterwet krijgen provinciale waterplannen de status van structuurvisie. De waterplannen geven richting aan het “blauw-groene netwerk”, en leveren daarmee - als basislaag in het planningsconcept van de lagenbenadering - de onderlegger voor de provinciale structuurvisies c.q. omgevingsplannen. Dit houdt in dat de waterplannen onderdeel gaan uitmaken van een integrale benadering, waarbij de verschillende aspecten van het waterbeheer nadrukkelijk afgestemd worden met andere beleidsvelden. In de meeste gevallen gaan de huidige (provinciale) waterplannen nog vooral uit van wateropgaven voor de planperiode, die via gebiedsprocessen zijn uitgewerkt (zie § 4.2).

Voor de volgende generatie waterplannen (al of niet als onderdeel van het omgevingsplan) zal een visie op het waterbeleid- en beheer voor de lange termijn van belang zijn, aangezien:

1. de belangrijkste kaders voor het (regionale) waterbeheer (KRW, NBW, Nationaal Waterplan, Natura 2000) ook uit gaan van een lange termijn perspectief;⁷
2. ontwikkelingen als klimaatverandering en duurzame ontwikkeling op lange termijn steeds meer bepalend worden voor het waterbeheer.

De volgende beleidscyclus zou derhalve moeten beginnen met het ontwikkelen van een strategische langetermijnvisie vanuit het waterbeleid als onderdeel van het omgevingsbeleid. Daarvoor is onder andere visievorming op stroomgebiedniveau nodig, door de rijksoverheid en door provincies in samenwerking met de waterschappen en gemeenten.⁸ De langetermijnvisie zal tot stand moeten komen op basis van een brede afweging van belangen en doelstellingen, waaronder (inter)nationale en provinciale waterdoelstellingen. De belangenafweging maakt de interactie (kansen en knelpunten) tussen waterbeheer en andere beleidsvelden⁹ zichtbaar. De langetermijnvisie vormt het kader voor de (thematische) gebiedsprocessen en de volgende generatie(s) waterplannen, zo mogelijk als integraal onderdeel van de omgevingsplannen.¹⁰

---

⁷ De komende jaren zullen het rijk en regionale partijen voor de rijkswateren en direct daaraan gerelateerde regionale wateren ook al werken aan langetermijn visievorming in het kader van het Deltaprogramma en de EU-richtlijn overstromingsrisico's.

⁸ Een gezamenlijke aanpak van provincies en waterschappen bij het opstellen van de waterplannen - zoals bij de huidige plannen voor Fryslân, Brabant, Zuid-Holland en Limburg - is daarvoor een goede basis. In een aantal gevallen bevatten de provinciale waterplannen al een aanzet voor een langetermijnvisie, vooral ingegeven vanuit de KRW.

⁹ Zoals natuur, landbouw, wonen, werken, infrastructuur, recreatie.

¹⁰ Vanwege het kaderstellende karakter voor gebiedsprocessen dient deze visie uiterlijk in 2012 gereed te zijn. De gebiedsprocessen volgen in 2013, ontwerpplannen in 2014 en inspraak en definitieve plannen in 2015.

4.2 Gebiedsprocessen, waterplannen en m.e.r.

Voor de huidige generatie waterplannen is de m.e.r.-procedure gestart, nadat in de gebiedsprocessen¹¹ al een belangenafweging (vaststelling van doelen en maatregelpakketten) had plaatsgevonden. Het “participatieve gebiedsproces” is een succesvolle methode gebleken om “bottom up” voor een aantal thema’s een afweging van de verschillende belangen en (bestuurlijk) draagvlak voor maatregelen te verkrijgen. Het milieubelang heeft daarin een belangrijke plek gehad: aanleiding en doel van de plannen zijn voor een belangrijk deel al georiënteerd op het oplossen of voorkómen van milieuproblemen (tegengaan overstroming, wateroverlast, watertekort, verdroging natuurgebieden e.d.).

In het MER voor de waterplannen is als gevolg van het doorlopen proces weinig ruimte overgebleven voor (integrale) visievorming en alternatievenontwikkeling en –afweging.¹² Het MER beperkt zich in hoofdzaak tot de milieubeoordeling van het resultaat van de gebiedsprocessen. De rol die het milieubelang heeft gespeeld in de keuzes voor (fasering van) maatregelen is niet transparant gemaakt¹³. Bovendien heeft het MER weinig samenhang aangebracht tussen de verschillende aspecten van het waterbeheer en andere beleidsvelden, inclusief mogelijke synergie dan wel ongewenste afwenteling daartussen. Dit was voor een breder inzicht in de milieugevolgen wenselijk geweest, omdat de gebiedsprocessen over het algemeen thematisch van opzet waren.

De Commissie merkt op dat de in een aantal provincies gehanteerde werkwijze van gezamenlijke planvorming wel geleid heeft tot een (procesmatige) meerwaarde. Met name het gezamenlijk ontwikkelen van maatregelen, het in onderling overleg maken van keuzes en stellen van prioriteiten in de gebiedsprocessen is als waardevol ervaren. Daarmee is tevens een basis gelegd voor het opstellen van de eerder genoemde strategische langetermijnvisie. Door in de toekomst in de gebiedsprocessen de opstelling van het MER te laten “meelopen” kunnen de gemaakte keuzes in relatie tot het milieubelang expliciet aandacht krijgen. Het MER kan dan, naast de milieubeoordeling van het plan, ook inzicht geven in de overwegingen en alternatieven die tijdens het keuzeproces een rol hebben gespeeld (zie § 4.3).

---

¹¹ Dat geldt in ieder geval voor de maatregelen die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn Water (KRW). In de meeste gevallen hadden de waterschappen en gemeenten het voortouw in het KRW-gebiedsproces, met de provincies in een meer adviserende rol. In enkele regio’s hebben ook belangenorganisaties deelgenomen, zoals LTO en natuur- en milieuorganisaties.

¹² Daarbij kan ook mee spelen dat de waterplannen op verschillende bestuursniveaus gelijktijdig moesten worden opgesteld.

¹³ In de gebiedsprocessen zijn bijvoorbeeld al mogelijke maatregelen afgefallen op grond van significante schade aan bepaalde functies of een te gering positief effect.

4.3 M.e.r. voor toekomstige waterplannen

De Commissie verwacht dat m.e.r. kan helpen in het toekomstige planproces. Niet alleen voor de toetsing van het beleid achteraf, maar vooral ook in het proces van integrale planvorming. Volgens de Commissie kan m.e.r.¹⁴ vooral belangrijke meerwaarde hebben voor provinciale (water)plannen, omdat daarin keuzes worden gemaakt met mogelijk belangrijke milieugevolgen.

De genoemde langetermijnvisie bepaalt de opgaven¹⁵ en bandbreedte voor de gebiedsprocessen en de waterplannen/omgevingsplannen.¹⁶ In de gebiedsprocessen kunnen alternatieve maatregelpakketten met een verschillende focus (bijvoorbeeld vanuit natuur, klimaatbestendigheid) of fasering met elkaar worden vergeleken. M.e.r. kan in dit stadium worden ingezet om objectieve informatie te verzamelen (en te presenteren) over de milieueffecten en het doelbereik van de alternatieven in onderlinge samenhang. Inspraak en advies in dit stadium kan helpen om vroegtijdig inzicht te krijgen in de consequenties van en het draagvlak voor bepaalde keuzes. De keuzes uit de gebiedsprocessen worden in de waterplannen of omgevingsplannen verankerd. In het bijbehorende MER moeten deze keuzes worden onderbouwd vanuit het milieubelang. Voor (pakketten van) maatregelen waarvan de milieueffecten niet op voorhand duidelijk zijn kan het MER fungeren als een gevoeligheidsanalyse met het oog op de nadere uitwerking van maatregelen. Het MER geeft informatie over de kansen en risico's waarmee bij de verdere uitwerking rekening moet worden gehouden. Het MER geeft behalve inzicht in de milieueffecten ook inzicht in het doelbereik op de KRW-doelstellingen en watercondities voor de Natura 2000-doelen. Daarmee kan worden gesignaleerd welke knelpunten er zijn en welke (generieke) maatregelen nodig zijn. Eventuele fasering of verlaging van de doelstellingen kan op basis hiervan worden onderbouwd.

Ook al tijdens de ontwikkeling van de langetermijnvisie kan een m.e.r.-aanpak helpen bij de belangenafweging en bestuurlijke keuzes. Deze kan gebruikt worden om systematisch en objectief informatie te verzamelen en daarmee de gevolgen van te maken keuzes en de consequenties daarvan voor het vervolgproces vroegtijdig inzichtelijk te maken.

---

¹⁴ M.e.r. kan daarbij ook ingericht worden als duurzame ontwikkelingsbeoordeling. Bijvoorbeeld door het toepassen van het afwegingskader dat hiervoor ontwikkeld is in de Nationale Strategie Duurzame Ontwikkeling (NSDO). De beoordeling beoogt voor elk van de cellen van de zogenaamde 3x3-matrix informatie te leveren: "People, Planet, Profit" en "Hier en nu, later en elders". In een aantal m.e.r.-procedures voor waterplannen is al een beoordelingskader gehanteerd dat gebaseerd is op de principes van duurzame ontwikkeling.

¹⁵ De referentie voor opgaven voor de waterplannen zou een "integrale watersysteemrapportage" moeten zijn, vergelijkbaar met de bestaande KRW-karakteriseringsrapportage en regionale watersysteemrapportages.

¹⁶ In de gebiedsprocessen zou het dan niet alleen moeten gaan om de opgaven vanuit de KRW, maar ook om bijvoorbeeld waterkwantiteitsopgaven (wateroverschotten, waterberging, watertekort), de waterbodempogave, de (grond)watergerelateerde opgave voor natuur (Natura 2000, EHS), de belevingswaarde en gezondheidsaspecten.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg en de dagelijkse besturen van Waterschap Roer en Overmaas en Waterschap Peel en Maasvallei

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van de provincie Limburg (coördinerend) en de algemene besturen van Waterschap Roer en Overmaas en Waterschap Peel en Maasvallei

Besluit: vaststelling Provinciaal Waterplan en Waterbeheerplannen

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: (onder andere) C9

Activiteit: De provincie Limburg, Waterschap Roer en Overmaas en Waterschap Peel en Maasvallei werken gezamenlijk aan een nieuw provinciaal waterplan respectievelijk waterbeheerplannen. Deze plannen vormen het kader voor het waterbeheer in de provincie Limburg voor de komende jaren.

Betrokken documenten:

- Plan-MER Waterplan en waterbeheerplannen Limburg, Provincie Limburg, Waterschap Roer en Overmaas en Waterschap Peel en Maasvallei, inclusief bijlagen; 10 oktober 2008.
- “Water in beweging”, ontwerp Provinciaal Waterplan Limburg 2010-2015, 9 december 2008.
- “Orde in water, water in orde”, ontwerp Waterbeheerplan 2010-2015, Waterschap Peel en Maasvallei; december 2008.
- Ontwerp Waterbeheersplan Waterschap Roer en Overmaas 2010-2015; 16 december 2008.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER: de Limburgse Dag- en Weekbladen van 17 december 2008
aanvraag toetsingsadvies: 19 januari 2009
ter inzage legging MER: 5 januari tot en met 16 februari 2009
toetsingsadvies uitgebracht: 27 maart 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. L. van Nieuwenhuijze
dr.ir. G. Blom (voorzitter)
drs. P.J. Jongejans (secretaris)
ir. K.A.A. van der Spek
ir. R.F. de Vries

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. dr.drs. W.F.A. Heemskerk
2. LLTB, Roermond
3. A.F.H. Jeurissen, Susteren
4. samenvatting formele inspraakreacties ontwerp Provinciaal Waterplan

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Provinciaal Waterplan en waterbeheerplannen Limburg 2010-2015

In 2009 worden alle waterplannen van het rijk, provincies, waterschappen en gemeenten (gedeeltelijk) herzien. De waterplannen geven onder andere invulling aan het waterbeleid op Europees en rijksniveau, zoals de Kaderrichtlijn Water en het Nationaal Bestuursakkoord Water. De waterbeheerders in Limburg hebben ervoor gekozen om voor de vernieuwing van deze plannen een gezamenlijke m.e.r.-procedure te volgen. Daarmee wordt beoogd het planproces efficiënt te laten verlopen en de onderlinge samenhang tussen de plannen inzichtelijk te maken en te versterken.

ISBN: 978-90-421- 2664-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

